

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 40533
Nom: Aprenentatge i ensenyament de la música
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 16
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Formació del Professorat	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Aprenentatge i ensenyament de la música	OPTATIVA

COORDINACIÓ

BOTELLA NICOLAS ANA MARIA

FERNANDEZ MAXIMIANO RAFAEL

RESUM

Es concep tal com un mòdul eminentment pràctic tot facilitant recursos i estratègies dintre dels àmbits perceptiu, expressiu i creatiu, coneixement al voltant dels diversos sistemes de programació i d'avaluació així com estratègies per a la integració vers la diversitat. Els continguts de la matèria es presenten organitzats en conjunts temàtics de cares analític i disciplinar. Aquests conjunts s'integraran a l'aula en 5 mòduls temàtics diferenciats i que els poden impartir diferents professors encara que es pretén afavorir la interdisciplinarietat fent servir procediments didàctics adients.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Els propis de l'accés a l'especialitat

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Adquirir criteris de selecció i d'elaboració de materials educatius.

Adquirir estratègies para estimular el esfuerzo del alumnado de la etapa o área correspondiente y promover su capacidad para aprender por sí mismo y con otros, y desarrollar habilidades de pensamiento y de decisión que faciliten la autonomía, la confianza e iniciativa personales.

Buscar, obtener, procesar y comunicar información (oral, impresa, audiovisual, digital o multimedia), transformarla en conocimiento y aplicarla en los procesos de enseñanza y aprendizaje de la música. Adquirir los conocimientos y las estrategias para poder programar las áreas, materias y módulos propios de su responsabilidad docente.

Concretar el currículum que se vaya a implantar en un centro docente participando en la planificación colectiva del mismo; desarrollar y aplicar metodologías didácticas tanto grupales como personalizadas, adaptadas a la diversidad de los/as estudiantes.

Conèixer els processos d'interacció i de comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.

Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.

Conocer el currículum de música, así como el cuerpo de conocimientos didácticos en torno a los procesos de enseñanza y aprendizaje. Saber convertir los contenidos del currículum en herramientas programas de actividades y de trabajo al servicio de los objetivos educativos y formativos de la música. Identificar los problemas de aprendizaje básicos y comunes de la música e idear estrategias para superarlos.

Conocer estrategias y técnicas de evaluación y entender la evaluación como un instrumento de regulación y estímulo al esfuerzo.

Conocer los desarrollos teórico-prácticos de los procesos de enseñanza y aprendizaje de la música.

Desarrollar las funciones de tutoría y de orientación del alumnado de la etapa o área correspondiente, de manera colaborativa y coordinada; informar y asesorar a las familias acerca del proceso de enseñanza y aprendizaje y sobre la orientación personal, académica y profesional de sus hijos.

Diseñar y realizar actividades formales y no formales que contribuyan a hacer del centro un lugar de participación y cultura en el entorno donde esté ubicado.

Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible

Fomentar un clima que facilite el aprendizaje y ponga en valor las aportaciones del alumnado de la etapa o área correspondiente.

Integrar la formación en comunicación audiovisual y multimedia en los procesos de enseñanza y de aprendizaje.

Participar en la evaluación, investigación y la innovación de los procesos de enseñanza y aprendizaje. Dominar estrategias y procedimientos de evaluación de los procesos de aprendizaje del alumnado, así como los propios para la evaluación de los procesos de enseñanza.

Planificar, desarrollar y evaluar el proceso de enseñanza y aprendizaje potenciando procesos educativos que faciliten la adquisición de las competencias propias de la educación musical, atendiendo al nivel y formación previa de los/as estudiantes así como la orientación de los mismos, tanto individualmente como en colaboración con otros docentes y profesionales del centro.

Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Saber aplicar los conocimientos adquiridos y ser capaces de resolver problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con el área de música.

Saber comunicar les conclusions i els coneixements i les raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Ser capaces d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

- Desenvolupar habilitats instrumentals. El instrumental Orff. Alternatives instrumentals dintre de l'aula.
- Las avantguardes com a font d'inspiració per al treball a l'aula.

1. Desenvolupament de la pràctica instrumental i vocal.

- Desenvolupar habilitats instrumentals. El instrumental Orff. Alternatives instrumentals dintre de aula.
- Interrelació instrumental/vocal.
- Classificació de les veus.
- El cant i els seus avantatges.
- La tècnica vocal.

2. Estudi i aplicació de les instrumentacions i harmonitzacions. Pràctica docent en la formació vocal i instrumental.

- Instrumentar i harmonitzar peces musicals a nivells diferents.
- Les partitures gràfiques com a alternativa a la escriptura tradicional.

3. La improvisació i el seu procés didàctic.

- Directrius per a improvisar i recursos didàctics.
- La improvisació: vocal, instrumental i de moviment.
- Nivells i procediments d'improvisació.

4. El cor en secundària.

- La formació del cor escolar: fases per a la seua posada en pràctica.
- El cant col·lectiu: tipus de cançons i aplicació didàctica.
- Creació de diversos grups corals, segons nivells diversos.

5. La música i la dansa.

El moviment i la dansa com a mitjà per a endinsar-se la música.

6. Didàctica de la audició musical.

- Criteris d'anàlisi d'auditiu.
- Didàctica de la audició: criteris de selecció del material.
- Didàctica de la audició: seqüenciació i treball interdisciplinar.

- Estudi de metodologies diverses d'anàlisi d'auditiu.
- Elaboració, a partir dels continguts anteriors, de propostes d'anàlisi d'auditiu aplicades a diferents èpoques, estils i tipus de música.

7. Metodologies danàlisi auditiu.

- Estudi de metodologies diverses danàlisi auditiu.
- Laudició en el context dels mitjans audiovisuals: aplicacions didàctiques.

8. Tecnologia Musical

- Tecnologia i didàctica
- Digitalització del so.
- Edició i manipulació de l'audio
- Edició i manipulació del vídeo
- Software lliure

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	128,00
Total hores	128,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	150,00
Estudi i treball autònom	42,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	80,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	272,00

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura consta de cinc mòduls diferents treballats amb professorat diferent: didàctica de l'audició, TICs, Formació Vocal, Formació Instrumental i Creació de recursos. La metodologia docent a emprar al llarg de les sessions es fonamenta en una combinació de mètodes actius. Els conceptes de cada bloc temàtic s'introdueixen mitjançant el professor tot i que de manera participativa tot combinant-los amb l'exposició d'exemples i de casos pràctics que passen a tenir relleu. La temporalització anterior no es cronològica, en el sentit de que els blocs de continguts es barregen extraient les activitats i desenvolupant els continguts dels diversos blocs ensem. Les sessions són teòrico-pràctiques. La participació de l'alumne en les discussions que es generen a l'aula resulta indispensable per a la consecució i aplicació dels conceptes amb l'ajut del professor, qui guiarà l'estudiant al llarg del procés. Les sessions pràctiques, l'enfocament de les quals és majorment cooperatiu, es basen en la realització d'exercicis amb els elements mediadors, audició, interpretació vocal i/o instrumental, discussió de lectures, visionat de audiovisuals,

etc., sota la direcció del professor. Les activitats pràctiques es desenvoluparan principalment en grup i demanaran per part dels alumnes el treball dintre i fora de l'aula. Per tractar-se d'una assignatura que treballa un gran nombre d'habilitats pràctiques emprarem una metodologia activa i participativa pel que fa al desenvolupament de competències d'interpretació vocal i instrumental (principalment) així com de caràcter auditiu, on la capacitat d'anàlisi siga més palesa. Tot atenent al seu cares educatiu, es treballen capacitats actitudinals com ara el respecte al moment interpretatiu o auditiu, treball cooperatiu, actituds i valors implícits en el desenvolupament d'exercicis pràctics, etc. Els continguts teòrics es desprenen tot seguit d'una reflexió al voltant de la pràctica preestablerta, responnent a qüestions com ara: Què hem fet?; Per a què?; Com?

AVALUACIÓ

Requeriments mínims per a accedir a l'avaluació contínua

- Participació en un 80% dels sessions presencials i realització dels treballs o proves plantejats en elles (preparats i desenvolupats a l'aula) en cadascun dels mòduls de l'assignatura.
- Obtenció d'una puntuació igual o superior a 4 en cadascun dels mòduls per a optar a la mitjana.

Cada mòdul s'avaluarà per separat i amb una ponderació relativa al nombre d'hores de docència de cadascun.

L'avaluació es durà a terme en cada mòdul mitjançant les estratègies que el professorat determine (mitjançant la valoració de les pràctiques d'aula, de treballs individuals o cooperatius o amb la realització d'exàmens o proves individuals.

Aquell alumnat que no haja assistit al 80% de les sessions perdrà el dret a ser avaluat dels treballs realitzats en classe així com dels realitzats en grup, considerant tots dos tipus d'activitats com no recuperables. D'aquesta manera, en la segona convocatòria sense avaluació de l'assistència l'alumnat podrà optar a una nota final mai superior a un 6.

En la segona convocatòria s'efectuarà una prova d'avaluació final per a cada mòdul suspès que incorporarà els coneixements fonamentals de la matèria. La prova integrarà qüestions corresponents als continguts que s'hagen desenvolupat en cada mòdul.

El plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València.

BIBLIOGRAFIA

- AA. VV. (1996). Eufonía, 2. Monográfico sobre La audición musical. Barcelona: Graó. Aguilar, M^a. C. (2002). Aprender a escuchar música. Madrid: A. Machado Libros Alsina, P. (2006). Aproximación a las estrategias de aprendizaje. Eufonía. Didáctica de la Música, 36, 7-19. Bacon, J. et al. (2009). El libro oficial de Ubuntu. Madrid: Anaya Multimedia. Busch, B. R. (1995). El Director de coro. Madrid: Real Musical. Casini, C. (2006). El arte de escuchar la música. Barcelona: Paidós. Donington, R. (1989). La música y los instrumentos. Madrid: Alianza. Giráldez, A. (2005). Internet y educación musical. Barcelona: Graó. Menaldi, J. (1995). La voz normal.

Buenos Aires: Panamericana. Pascual, P. (2002). Didáctica de la música. Madrid: Prentice Hall. Prieto, R. (2001). Agrupaciones musicales. Alicante: Club Universitario. Stevens, D. (1999). Historia de la canción. Madrid: Taurus Alfaguara. Swanwick, K. (1998). Música, pensamiento y educación. Madrid: Morata. Szendy, P. (2003). Escucha. Barcelona: Paidós. Torija, M. (2004). La investigación sobre el pensamiento del profesor como forma de mejorar la enseñanza de la música en secundaria. Eufonía. Didáctica de la música, 30, 44-52. Wills, P., et al. (2000). Música para todos: desarrollo de la música en el currículo de alumnos con NEE. Madrid: Akal. Zaragoza, J. LL. (2009). Didáctica de la música en la educación secundaria. Competencias docentes y aprendizaje. Barcelona: Graó.

- AA. VV. (2000). Eufonía, 20. Monográfico sobre Viaje musical por Internet. Barcelona: Graó Arumí, P. y Guillamet, P. Herramientas de producción musical. Personal Computer & Internet-Licencia Creative- Commons. Baines, A. (1988). Historia de los Instrumentos Musicales. Madrid: Taurus. Bernstein, L. (2003). El maestro invita a un concierto. Conciertos para jóvenes. Madrid: Siruela. Gustems, J. y Elgstrom, E. (2008). Guía práctica para la dirección de grupos corales. Barcelona: Graó. Malbrán, S. (2007a). Las competencias del educador musical: sí, però. Eufonía, Didáctica de la Música, 41, 37-48. Malbrán, S. (2007b). El oído de la mente. Madrid: Akal. Peretz, I., Ayotte, J., Zatorre, R., Mehler, J., Ahad, P., Penhume, V., et al. (2002). Congenital amusia: A disorder of fine-grained pitch discrimination. Neuron, 33, 185-191. Prieto, R. (2001). Dirección de agrupaciones musicales escolares para maestros. Creatividad e improvisación. Alicante: Club Universitario. Thorne, K. (2008). Motivación y creatividad en clase. Barcelona: Graó.